

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคกอร์ดอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 41 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานโดยใช้เทคนิคกอร์ดอน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
2. แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
3. เกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคกอร์ดอน และการใช้คำถาม

1.4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนนิทาน

1.5 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน โดยใช้เทคนิคกอร์ดอน เน้นดำเนินการตามเทคนิคกอร์ดอนและสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ และกระบวนการวัดและประเมินผล จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ 5 แผน 13 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เทคนิคกอร์ดอนกับการเขียนนิทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเขียนนิทาน (1 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องผลงานกอร์ดอน (3 คาบ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ใช้เทคนิคกอร์ดอนในการแต่งนิทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 คำานาน (3 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ตะรุเตา (3 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เตือนใจ (3 คาบ)

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน (อ้างใน ภาคผนวก ก) ผ่านแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (อ้างใน ภาคผนวก ง) โดยใช้เกณฑ์ผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าเหมาะสม 3 ใน 4 คนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

1.8 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาปรับปรุงอีกครั้งหลังจากผ่านความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญพร้อมนำไปใช้จริง

1.9 สอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน (รายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในภาคผนวก ข)

2. การสร้างแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อให้สอดคล้องตามเทคนิคกอร์คอน

2.3 กำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยให้เป็นไปตามเงื่อนไขของเทคนิคกอร์คอน

2.4 สร้างแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 6 ข้อ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ป้องกันการวิพากษ์วิจารณ์ความเห็นของกันและกัน
- 2.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนหาคำตอบที่แปลกใหม่
- 3.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบให้ได้มากที่สุด
- 4.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนคิดแปลงประยุกต์ คำตอบที่มีอยู่เพื่อใช้ตอบในครั้งต่อไป
- 5.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการเก็บปัญหาที่แท้จริงไว้เป็นความลับ
- 6.ผู้เป็นประธานของเทคนิคกอร์คอนป้อนคำถาม/ประโยค/ข้อความในลักษณะกว้างๆก่อน แล้วจึงค่อยจำกัดคำถาม/ประโยค/ข้อความให้แคบเรื่อยๆ (เป็นคำถามที่เหมาะสม)

2.5 กำหนดการสร้างแบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ ได้กำหนดให้มีลักษณะมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง มีเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักระดับความคิดเห็นเป็นคะแนนดังนี้

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักระดับความคิดเห็นของแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความแสดงความคิดเห็นทางบวก (น้ำหนักคะแนนของตัวเลือก)
ดีเยี่ยม	5
ดีมาก	4
ดี	3
พอใช้	2
ปรับปรุง	1

2.6 ผู้ศึกษาจัดลำดับน้ำหนักเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ตาราง 2 แสดงการจัดลำดับน้ำหนักเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น

ระดับค่าเฉลี่ย	ความหมาย
21 - 30	ดีมาก
11 - 20	ดี
0 - 10	พอใช้

โดยใช้เกณฑ์ต้องได้น้ำหนักเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไปจึงจะผ่าน

2.7 นำแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.8 นำแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน ประเมินแผนการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสม 3 ใน 4 คนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

2.9 นำแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (รายละเอียดของแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในภาคผนวก ง)

3. การสร้างเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดความคิดสร้างสรรค์ ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการประเมินงานเขียน และศึกษาตัวชี้วัด ในสาระที่ 2 การเขียน ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.2 ศึกษาการสร้างแบบประเมินตามสภาพจริงรูปแบบรูบริกส์ (Rubrics) (สมศักดิ์ ฤวิภาดาจารย์, 2545 : 138)

4.3 สร้างเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน โดยกำหนดคะแนนเต็ม 12 คะแนน โดยแบ่งการวัดเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านที่ 1 การแสดงออกทางความคิด	4 คะแนน
2. ด้านที่ 2 การเชื่อมโยงความคิด	4 คะแนน
3. ด้านที่ 3 ข้อคิดและประโยชน์ต่อสังคม	4 คะแนน

กำหนดระดับคุณภาพการให้คะแนนแต่ละเกณฑ์ดังนี้

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	ยังต้องปรับปรุง

ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน

องค์ประกอบ	ระดับ	คะแนน	เกณฑ์
การแสดงออกทางความคิด	ดีมาก	4	เสนอแนวคิดที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร มีการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกได้อย่างสร้างสรรค์ คล่องแคล่ว หลากหลายและมีจินตนาการสูง
	ดี	3	เสนอแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ แต่ไม่แปลก มีการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกได้อย่างน่าสนใจ มีความหลากหลายและมีจินตนาการค่อนข้างสูง
	ปานกลาง	2	มีการแสดงออกทางความคิดที่แปลกใหม่น้อย มีความคิด จินตนาการที่น่าสนใจน้อย
	ยังต้องปรับปรุง	1	ไม่มีความคิดแปลกใหม่ที่สนใจในนิทานเลย
การเชื่อมโยงความคิด	ดีมาก	4	จัดระเบียบความคิดเชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้อย่างดี ใจความสำคัญและเป็นเอกภาพ มีการเสริมรายละเอียดสนับสนุนความคิดที่ชัดเจน
	ดี	3	จัดระเบียบความคิดเชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้อย่างดี ใจความสำคัญและเป็นเอกภาพ แต่มีการเสริมรายละเอียดสนับสนุนความคิดน้อยหรือขาด
	ปานกลาง	2	จัดระเบียบความคิดเชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้อย่างดี ใจความสำคัญน้อยมากหรือขาดความเป็นเอกภาพ และขาดการเสริมรายละเอียดความคิด
	ยังต้องปรับปรุง	1	ไม่มีการประมวลความคิด ขาดความต่อเนื่อง ไม่ได้ใจความ ขาดความเป็นเอกภาพและขาดการเสริมรายละเอียดความคิด
ข้อคิดและประโยชน์ต่อสังคม	ดีมาก	4	เป็นนิทานที่ให้ข้อคิดต่อตนเองและประโยชน์ต่อสังคมเป็นอย่างมาก
	ดี	3	เป็นนิทานที่ให้ข้อคิดต่อตนเองและประโยชน์ต่อสังคมบ้าง
	ปานกลาง	2	เป็นนิทานที่ให้ข้อคิดต่อตนเอง แต่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
	ยังต้องปรับปรุง	1	เป็นนิทานที่ไม่ปรากฏข้อคิดและประโยชน์เลย

การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละด้าน จะนำคะแนนในแต่ละด้านของทุกคนมา
รวมกัน และจัดลำดับคุณภาพ ดังนี้

ตาราง 4 แสดงการจัดลำดับน้ำหนักเฉลี่ยของเกณฑ์แต่ละข้อของความคิดสร้างสรรค์
ในการเขียนนิทาน

ระดับค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.50 – 4.00	ดีมาก
2.50 – 3.49	ดี
1.50 – 2.49	ปานกลาง
1.00 – 1.49	ยังต้องปรับปรุง

ได้คะแนนตั้งแต่ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานจะนำคะแนนจากระดับคุณภาพของทั้ง 3
ด้านมารวมกัน และจัดลำดับคุณภาพ ดังนี้

ตาราง 5 แสดงระดับคุณภาพความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน

ระดับความคิดสร้างสรรค์	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ดีมาก	10.00 – 12.00	4
ดี	7.00 – 9.99	3
พอใช้	4.00 – 6.99	2
ปรับปรุง	0 – 3.99	1

ได้คะแนนตั้งแต่ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

4.4 นำเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานเสนออาจารย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4.5 หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการ

เขียนนิทานไปขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน

4.6 ปรับปรุงแก้ไขพร้อมใช้ (รายละเอียดเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทาน อยู่ในภาคผนวก ก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ตรวจสอบให้คะแนนนิทานของนักเรียนทุกคนจากผู้ตรวจทั้ง 3 คนคือ ผู้ศึกษาและครูภาษาไทย
ในโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา จำนวน 2 คน
3. นำคะแนนจากการตรวจสอบสามคนมาหาค่าเฉลี่ย
4. นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความสามารถในการเขียนนิทานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4